

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az Ormai és Társai CMS Cameron McKenna LLP Ügyvédi Iroda (1053 Budapest, Károlyi u. 12. Ybl Palota 3. em) és a Jekkel Ügyvédi Iroda (1053 Budapest, Károlyi u. 12.) által képviselt **Ryanair Ltd.** (Írország; Co. 104547 Dublin Airport, Corporate Head Office, Airside Business Park Swords) felperesnek a dr. Számadó Tamás és dr. Dán Judit jogtanácsosok által képviselt **Gazdasági Versenyhivatal** (1054 Budapest, Alkotmány u. 5.) alperes ellen versenyfelügyeleti ügyben hozott közigazgatási határozat (Vj/66-72/2014.) bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a bíróság meghozta a következő

í t é l e t e t :

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül 250.000,- (kettőszáz-ötvenezer) forint perköltséget.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására 1.500.000,- (egymillió-ötszázezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, amelyet a Fővárosi Törvényszéknek címezve, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon kell írásban, három példányban benyújtani.

I n d o k o l á s

A felperes a Ryanair Holdings Limited tulajdonában áll. Főtevékenysége légi-személyszállítás, meghatározó fapados légitársaság az európai légi közlekedési piacon. Magyarországi piacon 2012. február 3. napján tért vissza. Az alperes 2014. június 24. napján indított versenyfelügyeleti eljárást a felperessel szemben. Vizsgálat tárgyává téve a felperes által működtetett www.ryanair.com weboldalon, a foglalási folyamat során a bank, illetve hitelkártya adatok megadásáig a fizetendő összeg forintban történő feltüntetését. A repülőjegy vásárlás során a valutaváltás szüksége, az alkalmazott árfolyam, az arra vonatkozó tájékoztatás, fizetendő összeg megjelenítése, az alkalmazott dinamikus valuta átváltási rendszer választhatóságával összefüggő tájékoztatás, illetőleg a átváltási árfolyam a fizetendő összeg garantálásának ígérete vonatkozásában a felperesnek a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése tisztázása érdekében.

A felperes által működtetett weboldalt az alperes 2012. februárjától vizsgálta, figyelemmel a 2015. novemberig bekövetkezett változásokra és változtatásokra. A felperes a légi közlekedéshez ezen belül a légiutas-szállítási szektor piacán az u.n. fapados légitársaságok közé sorolható. 2014. II. n. évében a magyar piacon a legnagyobb utasforgalmat lebonyolító gazdasági társaságok közé tartozott. A felperes tevékenységét fogyasztók kifogásolták, amelyre vonatkozó adatokat alperes kért

a felperestől. Adatszolgáltatás eredményeként a Vj/66-13/2014. szám alatt iktatott beadvány tartalmazza e fogyasztói panaszok lényegét. Az alperes ezeket abban összegezte, hogy a fogyasztók azt kifogásolták, hogy bankszámlájukat a foglalás pénznemétől eltérő valutában, illetőleg a foglalás során feltüntetettnél nagyobb összeggel terhelték meg. A felperes által működtetett weboldal a tekintetben változatlan volt a vizsgálattal érintett időszakban, hogy a foglalási folyamat részeként a járat kiválasztásával, azon belül a járat kiindulás és érkezési helyének, valamint az indulás tervezett időpontjainak megadásával lehetett a Ryanair által tett ajánlatok között választani a keresési feltételeknek megfelelő járatok közül. Ehhez szükséges volt, hogy a fogyasztók megjelöljék a megvásárolni kívánt jegyek számát, valamint a használati feltételeket elfogadják, amely a járatgombra történő kattintással történt meg azt követően, hogy a fogyasztó esetlegesen elolvasta a használati feltételeket, amely közvetlenül elérhető volt. A keresési feltételeknek megfelelő járatok megtekintése során a fogyasztó a kiválasztott járatért fizetendő végső árat az oldal tetején található rugalmas keresőfülön, valamint az elkülönült viteldíjdobozban vastagon szedett betűkkel is olvashatta. Viteldíjdoboz alatt kisebb betűmérettel felhívás volt arra vonatkozóan, hogy az adott ár az opcionális díjakat nem tartalmazza. E helyütt két link alkalmazásával, mind a díjak, mind a Ryanair Általános Személyi és Poggyászfuvározási Feltételei (a továbbiakban: ÁSZF) közvetlenül elérhetőek voltak. Ezen oldalról meghatározott járat kiválasztását követően a folytatás gombra történt kattintással lehetett tovább haladni. A folytatást követően megjelenő oldalon a fogyasztóknak meg kellett adnia saját, vagy az érintett utas nevét, és meg kellett jelölnie, hogy kívánnak-e további opcionális szolgáltatást igénybe venni (poggyász, elsőbbségi beszállás). Az opcionális szolgáltatások kiválasztásával, megjelölésével a fizetendő teljes díj összege a meghatározott tételekkel emelkedett. További kiegészítő szolgáltatások is elérhetőek voltak ezen az oldalon keresztül (biztosítás, ülésfoglalás, sportfelszerelés szállítása, stb.), és extra díjak felszámításával voltak igénybe vehetőek. Az opcionális szolgáltatások, valamint kiegészítő szolgáltatások kijelölésével az oldal jobb oldali viteldíjdobozában a feltüntetett ár mindig folyamatosan frissült, és folyamatosan jól látható módon tartalmazta valamennyi kiválasztott extra szolgáltatást és annak díját. A folytatás gombra kattintással „My Ryanair” elnevezésű felugróablak jelent meg, mely lehetővé tette a fogyasztók számára adatainak megadását annak érdekében, hogy az oldal következő látogatásakor adataik ismételt megadása ne terhelje őket. Ezen lépése során is egy opcionális foglalásra kerülhetett sor, ahol szállás és autóbérlési szolgáltatások közül lehetett választani. „My Ryanair” felugróablak kitöltése, vagy ki nem töltése esetén is tovább lehetett lépni a folytatás gomb megnyomásával már a fizetés fázisát jelentő oldalhoz, ahol a fogyasztóknak az email címét és mobil számát további gyors értesítésük ellenében azzal, hogy a megadott adatok tekintetében az utasfelvétellel való kizárólagos felhasználásra vonatkozó választás lehetőségét az oldal biztosította. Fizetési oldalon elektronikus utalvánnyal is lehetett fizetni, ez esetben az elektronikus utalvány kódját kellett begépelni az erre rendszeresített mezőben. Ezt az esetet leszámítva a fogyasztóknak a fizetéshez meg kellett adniuk adataikat és ki kellett választani a fizetési módot (hitelkártya, betéti-kártya, PayPal). Különböség van a tekintetben, hogy fizetés betéti-kártyával, avagy PayPal illetőleg hitelkártyával teljesítették. A betéti-kártyás fizetés díjtalan volt, az adott tájékoztatás szerint kedvezményes fizetés, míg a PayPal illetőleg hitelkártyás fizetés díja a szolgáltatás árának 2 %-a. A választott fizetési módtól függően a fogyasztó bankkártyáját terhelő összeg a viteldíjdobozban került megjelenítésre, amely a foglalás addigi folyamatáig a weboldal jobb oldalán végig jelen volt és mutatta a teljes árat. Két fizetési mód hitel, vagy betéti-kártyával történt fizetés választása esetén a fizetési mezőben meg kellett adni a kártya típusát és a kártya tulajdonosának nevét. A vásárlás folyamata a fizetéshez szükséges adatok közlése, rögzítése. Ezt

követően és ez mellett a felperesi ÁSZF elfogadása, valamint a kézipoggyászban és a feladott poggyászban tartott tiltott holmik feltételeinek elfogadására vonatkozó választást igénylő dobozokban elhelyezendő pipa rögzítésével a vásárlás most gombra történő kattintással fejeződött be. A vásárlásról szóló igazolás azonnal megjelent a képernyőn ezt követően azt ki lehetett nyomtatni, illetőleg el lehetett menteni. Biztonsági okokból pedig a megadott email címre megerősítő üzenet is érkezett.

2013. augusztusában, 2014. decemberéig a budapesti kiindulású járatokra vonatkozó foglalási folyamat során az összeg forintban került megjelenítésre egészen a kártyaadatok megadásáig. A felperes által megküldött és rögzített 2013. augusztus 23-i képernyőmentés, mely Budapest – London – Stanted közötti járatfoglalásról euró alapú bankkártyával történő fizetési folyamatra vonatkozott, a Vj/66-11/2014. számú irat melléklete. Ez időben a foglalási folyamatban ajánlott foglalásdobozban a forintban megadott összeg változatlan maradt a fizetés rovatban, a bankkártyára vonatkozó mezők felett tájékoztatás arra vonatkozott, hogy a betéti-kártya, hitelkártya mely összeggel kerül megterhelésre. Teljes fizetendő összeg forintban került kiírásra zárójelben pedig euró összegben. Az összeg alatt további információk dőlt betűvel hiperhivatkozásával. E hiperhivatkozásra kattintással jelent meg pop-up ablak, amely a felugróablak felugrásának időpontjában irányadó a felperes által alkalmazott átváltási tájékoztatást. Ezzel összefüggésben arról is, hogy ahhoz, hogy a fogyasztó a felperes átváltási árfolyamát vele szemben ne alkalmazza felperes, szükséges az, hogy a garantált átváltási árfolyam választására lehetőséget biztosító utolsó bekezdés végén található négyzet alakú jelölő felületről a pipát eltávolítsa. A felugróablakban e négyzet elve be volt jelölve. Annak el nem fogadása esetén kellett levenni a jelölését. A tájékoztatás utolsó tagmondata az ÁSZF-re vonatkozó ugrás lehetőségét biztosította, annak érdekében, hogy a fogyasztó az átváltási árfolyam vonatkozásában tájékozódhasson és információt szerezhessen. 2014. decemberét megelőzően a pop-up ablak elérési linkje annyiban változott, hogy a magyar forintban feltüntetett összegre tájékoztatást adó zárójelbe került az elérési link, a *további információk* helyett *információkért* kifejezésre kellett kattintani. 2014. decemberétől bekövetkezett változás alapján a euró-forint összegre vonatkozó tájékoztatás mellett a forint összegre vonatkozó zárójelbe helyezett információ mögött elhelyezett kattintson ide aláhúzott szövegrészre kattintással volt megjeleníthető a pop-up ablak, e szöveg mellett már szerepelt, hogy a kattintás célja, hogy garantált átváltási árfolyamról tájékozódhat ezáltal a fogyasztó. A tájékoztatás tartalma 2014. decemberétől sem változott, továbbra is az volt a megoldás, hogy a tájékoztató pop-up ablakban elhelyezett szöveg végén volt választásra lehetőség az erre rendszeresített jelölő ablakban eleve el volt helyezve a pipa, amely a felperes által alkalmazott dinamikus átváltási rendszer választására vonatkozott. E bejelöléshez képest a tájékoztatóban a felhívás arra vonatkozott:

„Ha nem kívánja elfogadni az átváltási árfolyamot, kérjük ne jelölje be az alábbi négyzetet.

Az ár a valuta transzakciós során garantált és nem fog változni.

Abban az esetben ha nem jelöli meg az alábbi négyzetet az ár melyet a bankja számít Önnek nem garantált, a napi ingadozásoktól függ, amely sokkal magasabb költséget eredményezhet Önnek.

Az általunk garantált átváltási árfolyammal kapcsolatos további részletekért kérjük tekintse meg az általános feltételeket. Azt javasoljuk, hogy ne vegye le a jelölést a négyzetről annak érdekében, hogy az általunk garantált átváltási árfolyamhoz jusson hozzá.”

A felperes nyilatkozatában megerősítette, hogy 2010. februárja óta alkalmazza a felugróablak rendszerét.

Az alperes maga is kezdeményezett az eljárás során különböző foglalási feltételek és fizetési módok, valamint eltérő valutában vezetett bankszámlákhoz tartozó bankkártyákkal fizetési foglalás és fizetési folyamatot a felperes által működtetett oldalon (Vj/66-4-/2014.) .

A budapesti kiindulással és forint alapú bankkártyával történő foglalás/fizetés során valuta váltásra nem került sor, ennél fogva a felugró pop-up ablak, illetőleg az ár mellett annak megjelenítésére szolgáló további információk elérésre vonatkozó út nem került megjelenítésre a felperesi oldalon. Ellenben a budapesti indulással foglalt járat, melynek fizetésére euró alapú bankkártyát adatait adták meg, valamint külföldi indulású járat foglalása esetén, melyhez forint alapú bankkártya adatait adták meg, a fizetéshez felmerült a valutaváltás szüksége. Mindkét esetben a felperes magyar nyelvű oldalán a vételár rögzítése mellett megtalálható volt a kattintson ide hiperhivatkozás, amely a garantált átváltási árfolyamról való tájékozódás érdekében volt megnyitható, a kattintson ide szövegrészre kattintással. A kattintás eredményeként mindkét esetben pop-up ablak felugrott és a felugrás időpontjára irányadó tájékoztató információkat közölt az árfolyamra vonatkozóan a már idézett szövegrésszel együtt és a választás lehetőségét akként biztosító jelölő négyzettel, hogy abban eleve el volt helyezve a pipa. A pipa levételét követően a biztonságos fizetés oldalon a korábbi bankkártyát terhelő összegre vonatkozó tájékoztatás helyén a következő tájékoztatás jelent meg: „Biztos abban, hogy ki akar lépni a dinamikus devizaváltásból? Garantált átváltási árfolyamunk elfogadásához kattintson ide.”

A kattintson ide szövegrész aláhúzásával és hiperhivatkozás biztosításával. A kattintson ide kattintással ismételt a pop-up ablak jelent meg mindkét esetben, melynek révén lehetőség volt a felperes által garantált átváltási árfolyamot választani.

A fenti tényállást értékelésével hozta meg az alperes 2015. november 20. napján a Vj/66-72/2014. számú határozatát, amellyel megállapította, hogy a felperes 2012 februárjától 2015. október végéig megtévesztette a fogyasztókat a magyar nyelvű foglalási oldalán egyrészt a Dinamikus Valuta Átváltási rendszerrel, annak választhatóságával és a választás következményeivel kapcsolatos tájékoztatással, illetve annak hiányosságaival – mivel félreérthető és időszerűtlen módon tájékoztatta a fogyasztókat –, másrészt amikor azt ígérte a fogyasztóknak – annak igazolatlansága ellenére –, hogy a Dinamikus Valuta Átváltási rendszer elfogadása kedvezőbb, alacsonyabb költségű a fogyasztók számára a banki átváltásoknál. A jogsértés megállapítása mellett 50.000.000,- Ft bírságot szab ki a felperessel szemben. A határozati döntésével egybefoglalt végzésével az átváltási árfolyam, így a fizetendő összeg garantálásának ígérete tekintetében az eljárást megszüntette. Döntését a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 7. §-a (1) bekezdésében és Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglaltakra alapította, figyelemmel az Fttv. 9. §-ában,

Határozatának indokolása szerint a felperes elhallgatta, félreérthető és időszerűtlen módon tájékoztatta a fogyasztókat az átváltási árfolyammal kapcsolatos választás lehetőségéről és a választás tartalmáról (választás a felperes rendszere és a kereskedelmi bank átváltása között), ugyanis a felperes az átváltás szükségességéről és módjáról szóló üzenetet (annak részletes feltételeivel, ideértve az alkalmazott árfolyamot is) a kártyaadatok megadását követően, de nem szükségszerűen elérhető módon hozta az átváltással érintett foglalásokat bonyolító fogyasztók tudomására, továbbá a tájékoztató szövege homályos, félreérthető módon jelent meg, miközben a felperes által biztosított átváltási árfolyam elfogadásáról szóló fogyasztói döntés alapbeállítása volt a rendszernek. Nem találta valósnak, hogy a felperes által alkalmazott átváltási árfolyam – ugyan

azt ígérte a kérdéses pop-up ablakban kifejezetten és magával az alapbeállítás tényével is – kedvezőbb lett volna a banki átváltásoknál, így a felperes megtevesztette a fogyasztókat, az Fttv. 6. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző magatartást tanúsított, megsértve ezáltal az Fttv. 3. § (1) bekezdésében rögzített tilalmat.

Az alkalmazott átváltási árfolyamtól való eltérések jelentősége a felperes által garantált összeggel az egyes kereskedelmi bankok árfolyamai figyelembe vételével valószínűsíthető összegeket összevetésével mutatott rá arra, hogy minden bank és az összes kijelölt nap esetében kedvezőbb lett volna a banki váltás, és még egy relatíve alacsony összegnél (11.801,05 Ft) is kézzelfoghatónak találta, hogy 400-600 Ft-os (a garantált összeghez képest 4-5%-nyi) különbséget eredményezett.

Mivel az Fttv. az ún. „érdek-elvet” tekinti a felelősség megállapíthatósága alapjának, a felperes felelősségét megállapíthatónak találta, mivel a termék értékesítése révén - a bevétel okán - anyagi érdeke fűződött a vizsgált kereskedelmi gyakorlathoz.

A foglalási folyamat során a fogyasztó korlátozottan érzékelhető választási lehetőségét elvi és gyakorlati szempontból is megelőzőnek vélte, hogy a fogyasztó egy határozott, a felperes által átváltott, így a kártya pénznemétől eltérő pénznemben megjelenő összeget látott hangsúlyosan (pl.:oldalmentések) a „Járatfoglalási” adatok között. A termék ára kétségtelenül lényeges és alapvető információ a döntéshozatal során, különösen egy low-cost társaságnál, továbbá a termék árának meghatározásakor jelentős információnak minősülhet, hogy a termék árát végül milyen pénznemben és ezáltal milyen összegben kell a fogyasztóknak megfizetniük figyelemmel arra, hogy kártyás vásárlások esetén a vásárlás napja és a terhelés napja eltérhet egymástól, mely a fogyasztónak többletköltségeket eredményezhet. A foglalási folyamat alapján megállapíthatónak találta, hogy a Dinamikus Valuta Átváltási rendszerről csak a foglalási folyamat végén, a kártyaadatok megadását követően és nem is szükségszerűen érzékelhetően kerülnek tájékoztatásra a fogyasztók. A fogyasztó és a felperes között az átváltás kapcsán akként jön létre a pénzügyi szolgáltatás nyújtására vonatkozó szerződés, hogy a fogyasztók azt nem is szükségszerűen észlelik, bizonyos fogyasztók tudata nem is fogja át a tény, illetve ezenkívül bizonyos fogyasztóknak arról sincs tudomása, hogy fennáll a választási lehetősége a saját bankja vonatkozásában is. Álláspontja szerint foglalás esetében, pl. a kártyaszámok alapján, hogy átváltásra van szükség az eltérő pénznemek miatt, arról az érintett vállalkozásnak érdemi, azaz észlelhető és megfelelően értelmezhető tájékoztatást kell adni. A választás lehetősége és a döntése helyzet a felperes által működtetett honlap vonatkozásában nem volt egyértelmű, amelynek jellemzőit az alperes a határozat 244. pontjában részletezte.

Egyértelműen nem volt bizonyítható továbbá, hogy a garantált árfolyam – minden egyéb körülmény fennállása esetén történő – választása esetén a fogyasztók nem a feltüntetett összeget vagy nem a feltüntetett pénznemben fizették volna, vagy ha nem azt fizették, akkor ezen ténynek befolyásoló, az ügyleti döntést torzító hatásának lett volna, illetve annak az iránya nem volt ismert, ezért e körben jogsértés bizonyításához nem áll rendelkezésre az összes információ, ennélfogva ezen magatartási elem (garantált összegek) tekintetében bizonyítottság hiányában a versenyfelügyeleti eljárást a Ket. 31. § (1) bekezdés i) pontja alapján megszüntette.

A felajánlott kötelezettségvállalás elvetés indokai körében kiemelte, hogy Kötelezettségvállalási Közleménye (a továbbiakban: Közlemény1) 4. pontjában rögzítve van, hogy a törvény széles mérlegelési jogkört biztosít a kötelezettségvállalási nyilatkozat elbírálása, azaz elfogadása vagy elvetése tárgyában. E mérlegelési jogkörében eljárva értékelt, hogy a felperes a versenyfelügyeleti eljárás egy kései szakaszában tett nyilatkozatot. Ettől függetlenül a felperes érveit érdemben vizsgálta, alapvetően jól azonosította be a kifogásokat, a kötelezettségvállalás tartalma részben az

előzetes álláspontban felvetett problémákra irányul, a nyilatkozat tartalma részben az eljáró versenytanács által előrevetített eltiltás tartalmi elemeit tükrözi, így azok alapvetően az eltiltás intézményével is elérhetőek, továbbá a felvázolt hiányosságok az eljárás alá vont magyar nyelvű honlapjának jelentősebb változtatását indokolnák, amelynek azonban pontos tartalmi és egyéb elemeit nem kívánta meghatározni, és utalt arra is, hogy a kereskedelmi gyakorlat jelentős súlyúnak minősül, jelentős számú fogyasztót ért el [Kötelezettségvállalási Közlemény 36. pontjának d) alpontja]. Mindezek számbavétele mellett arra az álláspontra jutott, hogy a tényállás teljes körű tisztázásához és az adott kereskedelmi gyakorlat minősítéséhez fűződő, valamint a prevencióhoz kötődő közérdek a kötelezettségvállalás elfogadásával elérhető előnyöknél nagyobb súllyal bír. Az eljárás alá vont kötelezettségvállalási nyilatkozatát nem fogadták el, de azt a felperes együttműködési szándékának megerősítése körében értékelésbe vonták, ahogyan a már végrehajtott egyes módosításait. A felperes foglalási felületén a tárgyalást követően bekövetkezett jelentős változtatásokkal a felperes az előzetes álláspontban, illetve a versenyfelügyeleti eljárásban tartott tárgyaláson felvázolt eljáró versenytanácsi kifogásokra érdemben reagált. Vizsgálva a tényleges változtatásokat, megállapította, hogy egy részük (határozat 174-188. pontjai) a határozatában megállapított jogsértést kezeli, azokat az eltiltás szükségtelensége és a felróhatóság körében vonta értékelésbe, más részük pedig a határozat 189-190. pontjaihoz kapcsolódóan azon kérdésekre reagált, amelyek tekintetében a versenyfelügyeleti eljárást megszüntetésre került, így ez a felperes együttműködésének bizonyítékként értékelendő.

Rámutatott, hogy felperes a vizsgált kereskedelmi gyakorlatát jelentősen módosította, ezért nem volt indokolt a felperest eltiltani a jogsértő magatartás folytatásától.

A vizsgált felperesi magatartás súlyára és jellegére, az érintett nagyszámú fogyasztóra és az eljárás alá vont piaci szerepére tekintettel indokoltnak találta bírság kiszabását a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése alapján, a bírság összegét a Tpv. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot rögzítő közleményben (a továbbiakban: Közlemény2) foglaltakra hivatkozással a vizsgált időszakban és a releváns magatartással összefüggésben realizált felperesi árbevételből indult ki.

Ezen belül a hazai repülőjegy értékesítésből származó nettó árbevételt 2013. január 1-jétől 2015. január 1-jéig terjedő időszakra becsülte, amely részadatokat a felperes is megerősített. Utalt arra, hogy bár a vizsgált időszak ennél hosszabb, azonban -tekintettel a vizsgált magatartás egyes jellemzőire- nem volt indokolt magasabb árbevételi adat figyelembe vétele, de azt is módosította a határozat 302. pontjában foglalt szempontok figyelembevételével. A Közlemény2 13. pontja alapján a forgalommal érintett hazai nettó árbevétel 3%-át tekintette a bírság alapösszegének. A bírság alapösszeget pedig a enyhítő és súlyosító körülmények a következők szerint befolyásolták: a jogsértő kereskedelmi gyakorlat hosszabb ideje (több mint három és fél éve) tartott és jelentős számú fogyasztót érinthetett (kiemelt súlyosító körülmény); a felperes visszaeső, a Versenytanács az elmúlt 5 évben kétszer is elmarasztalta tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatért (kiemelt súlyosító körülmény); a felperes magatartása felróható, bár a felróhatóság foka – részben a döntést megelőző változtatásokra is tekintettel – közepes mértékű (közepes súlyosító körülmény); ha és amennyiben a választás ténye és feltételei egyértelműek lennének, a fogyasztók egy része számára kedvező lehetett volna a felperes rendszerének választásával járó lehetőség (azaz a biztos és garantált összeg), még akkor is, ha ezen összeg nem alacsonyabb a banki átváltással felmerülő összegnél (kisebb enyhítő

körülmény); továbbá a felperes a kötelezettségvállalási nyilatkozat tartalmával, majd ennek részbeni önkéntes megvalósításával, egyes, a jogsértéssel közvetlenül össze nem függő, de előremutató intézkedéseivel és a foglalási felület megváltoztatásával alátámasztotta együttműködési szándékát (közepes enyhítő körülmény); végül a jogsértő magatartását jelentősen módosította (közepes enyhítő körülmény). A felperes előremutató intézkedései és jogsértő magatartásának jelentős módosítása a versenyfelügyeleti eljárás nagyon kései szakaszában jelentkezett, ezért nem lehetett kiemelt, csak közepes enyhítő körülmény.

A felperes által a bírságösszeg meghatározásához előzetesen kifejtett szempontjaira reflektálva kifejtette, hogy nem csupán azon magatartások szankcionálhatóak, ahol az érintett termékeknek, szolgáltatásoknak nincs haszna, illetve a magatartás minden fogyasztó számára egyformán kedvezőtlen, azonos jellegű fogyasztói hátránnyal jár. Az, hogy nem minden fogyasztó és nem minden tranzakció esetében került sor átváltásra, a releváns árbevétel meghatározása során már figyelembe vételre került. A versenyhelyzetre hivatkozás önmagában enyhítő körülmény nem lehet, árváltás esetén nem csak légitársaságok általi, de banki szolgáltatásokkal való összevetésnek is jelentősége lehet. A versenyjogi felelősség objektív jogi szabályozás, polgári jogi felróhatósági szempontok nem relevánsak, de lehet némi jelentőségük. A felperes által igazolt panasz-kezelési megoldások nem a megállapított jogsértésre irányultak, ennél fogva nem relevánsak. A bírság csökkentését nem vonhatja maga után még a kifogásolhatatlan és pontos adatszolgáltatás sem, nem tekinthetők a jogkövető magatartást előíró törvényi kötelezettségen túlmutató mértékű olyan enyhítő körülménynek.

A bírság elrettentő ereje vonatkozásában kifejtette, hogy a felperes visszaeső voltára, jelentős piaci szerepére, a vizsgált magatartás súlyára, de arra is, hogy önkéntesen nem pusztán a jogsértő magatartás tekintetében módosította a versenyfelügyeleti eljárás során, későn gyakorlatát, de abban az irányban is tett intézkedéseket, amelyek jogsértő voltát – bizonyíték hiányában – az eljáró versenytanács nem látta megállapíthatónak. A korrekciós tényezők mérlegelésével az alapösszeg meghatározott %-os csökkentéséről döntött.

A felperes az alperes határozatának bírósági felülvizsgálatát kezdeményezte. Keresetében elsődlegesen az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és alperes -szükség esetén- új eljárásra kötelezését, másodlagosan az alperes határozatának megváltoztatását, akként, hogy bíróság a bírság kiszabását mellőzze vagy azt jelentős mértékben csökkentse. Álláspontja szerint az alperes határozat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (1) és (6) bekezdéseibe, valamint a Tpv. 75. § (1) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő.

Keresetének indokolásában részletesen bemutatta, mind időrendiségében, mind tartalmában az eljárás során az alperes felé közölt felajánlásait (Felajánlott Kötelezettségvállalások), majd a versenytanács által tartott tárgyalást követően önkéntesen végrehajtott változtatásokat (önkéntes kötelezettségvállalások), amelyekről az alperes felhívására még a döntéshozatal megelőzően tájékoztatást adott.

Álláspontja szerint az alperes a megfelelés érdekében tett erőfeszítéseit, a Felajánlott és az Önkéntes Kötelezettségvállalások értékelése továbbá, a kiszabott bírságnak a határozatban való megállapítása és meghatározása során elmulasztotta feltárni a döntéshozatalhoz szükséges tényállást, ezáltal megsértette a Ket. 50. § (1) és (6) bekezdéseiben foglaltakat. A Tpv. 75. § (1) bekezdésében foglaltak sérelmét okozta továbbá az, amikor - noha kifejezetten információt kért a megvalósított módosítások vonatkozásában - figyelmen kívül hagyta az Önkéntes Kötelezettségvállalásokat. A

keresetlevél 2.1.1.1 -2.1.1.5. pontjaiban részletesen bemutatott Felajánlott Kötelezettségvállalások, majd a megvalósított Önkéntes Kötelezettségvállalások, nem megfelelő értékelést nyertek a bírságkiszabás és összegének meghatározása során. Maga alperes utalt arra a határozata 288. pontjában, hogy a Felajánlott Kötelezettségvállalások részben alkalmasak az előzetes álláspontjában foglalt aggályok orvoslására. A tárgyalást követően önkéntesen véghezvitt változtatások vonatkozásában Önkéntes Kötelezettségvállalásokat akként értékelte a határozat 174-190. pontjai értelmében, hogy azzal a felperes az előzetesen, majd a versenytanács tárgyaláson felvázolt kifogásokra érdemi reagálásként minősítette, alkalmasnak találta a feltárt és sérelmezett gyakorlat orvoslására (határozat 293. pontja). Ennek ellenére az alperes határozata 289. pontjában közölt érv nem elegendő, abban elmulasztotta részletesen bemutatni, hogy milyen úton jutott erre a következtetésre. Meglátása szerint noha az alperes maga is hivatkozott a tényállás teljes körű tisztázásának jelentőségére, elmulasztotta megfelelően feltárni és értékelni az Önkéntes Kötelezettségvállalásokat és ahelyett, hogy - a jogszabályban megköveteltek szerint - részletesen vizsgálta volna a felperes által vállalt változtatások egyes elemeit és a releváns bizonyítékokat egyesével és összességében mérlegelte volna, sommásan csak annyit állapított meg, hogy a közérdek elsőbbséget élvez. E körben sérelmezte, hogy az alperes a saját gyakorlatával ellentétesen járt el, amikor figyelmen kívül hagyta mind a Felajánlott, mind az Önkéntes Kötelezettségvállalásokat. E gyakorlatra általában hivatkozta az alperesi Vj-140/2007/79., Vj-189/2007/018., Vj-019-040/2009., Vj/075-42/2012., Vj/100-22/2014., Vj/084-49/2014. számú határozatokat. Az alperes Vj/100-22/2014. számú határozata 89. bekezdésében rögzítettek szembeállítva a rá vonatkozó határozat 288. pontjában foglaltakkal, sérelmezte, hogy az alperes ügyében a Felajánlott Kötelezettségvállalási célra rendeltségét eltérően értékelte. Hivatkozta az alperes Vj/100-22/2014. számú határozata 92. pontjában és a Vj-140/2007/79. számú határozat 42. pontjában foglaltakra is, összefoglalóan megállapíthatónak találta, hogy az alperes gyakorlatban kimunkált elvárásoknak a kötelezettségvállalásai megfeleltek, mert önkéntesen kerültek megvalósításra, a honlapján történt változtatások megfeleltek az előzetes álláspontban meghatározott követelményeknek, így az alperes által megállapított jogsértés ismétlődésének kockázata nullára csökkent, alkalmasak voltak arra, hogy versenytársai számára a saját kereskedelmi gyakorlatuk meghatározásakor követendő iránymutatásként szolgáljanak, és az Önkéntes Kötelezettségvállalások nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy csökkentsék az információs aszimmetriát. Ezzel szemben alperes határozatával, annak 291. pontjában rögzítettek révén is, szembement saját gyakorlatával is. Az sem fogadható el érvként kötelezettségvállalásai el nem fogadására, hogy már volt szankcionálva, mert alperes gyakorlatában már volt arra is példa (TEVA Magyarország Zrt-vel szemben folyt eljárás, Vj/075-042/2012.) hogy ennek ellenére lehetőséget látott a kötelezettségvállalások elfogadására.

Az alperes határozata nem felel meg a bírság meghatározása körében a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozatokra irányadó jogszabályi előírásoknak, nevesítetten a Ket. 72. § (1) bekezdés e) pontja ec) alpontjának és a Tpvt. 78. § (1) és (3) bekezdéseinek, ennél fogva nem állapítható meg, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. § -ban foglaltak követelmények tükrében jogszerű. Az e körbe eső, irányadónak tekintett bírósági gyakorlatot a 2/2015. (XI. 23.) KMK vélemény, a Kúria Kfv.II.37.124/2013/8., a Fővárosi Ítéletábla 2.Kf.27.014/2008/10. és 2.Kf.27.484/2008/7. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék 5.K.31.821/2012/11. és 18.K.34.138/2009/10. számú ítéleteiben foglaltakra utalással nevesítette, összefoglalóan bemutatva, hogy a bírságösszeg mely esetekben minősült jogszerűtlennek, s vezetett az a bíróságok általi megváltoztatására. A már hivatkozott, a Tpvt. 75. § (1) bekezdése szerinti

jogkör megfelelő gyakorlásához szükséges releváns tények nem megfelelő feltárása és a Felajánlott Kötelezettségvállalások, majd a megvalósított Önkéntes Kötelezettségvállalások nem megfelelő értékelése elemzése folytán elkövetett jogsértés kihat a bírságotra is. Noha a határozat 304. pontjában az alperes felsorolta azokat a tényezőket, amelyeket a bírság összegének meghatározásakor figyelembe vett és megjelölte azok, mint enyhítő illetve súlyosító körülményeknek a "mértékét" is, a felperes álláspontja szerint azonban az alperes ezen szempontok megfelelő értékelését teljes mértékben elmulasztotta. Az alperes nem mutatott be semmilyen bizonyítékot az egyes tényezők minősítésének alátámasztására, mellőzte a figyelembe vett szempontokkal kapcsolatos magyarázatot (pl. amikor egy adott tényezőt csekély vagy közepes mértékű enyhítő körülményként értékelt), valamint a fentiekre vonatkozó indokolást sem adott, nem felel meg a Pp. 339/B. §-ában foglalt követelményeknek. Kifejezetten vitatta a határozat 304. pontjának az önkéntes kötelezettségvállalásai és magatartása jelentős módosítása, mint tényezőknek csak közepesen enyhítő, és nem kiemelt jelentőségű enyhítő körülményként történő minősítését. Ennek a határozat 305. pontjában közölt indoka, mely szerint a versenyfelügyeleti eljárásnak csak egy nagyon kései szakaszában került sor rájuk, nem elfogadható, ellentétben áll a Közlemény2 20. bekezdésében foglaltakkal, amely a döntés meghozatalát megelőző bekövetkezést várja el. Mind a Felajánlott, mind az Önkéntes Kötelezettségvállalások bemutatása, illetve bevezetése a határozathozatalt megelőzően került sor, így a határozatban foglaltakat megelőző elfogadását megelőző helyreállításként kellett volna azonosítani. Csak a kötelezettségvállalásai megfelelő vizsgálata felelt volna meg a bírságkiszabáshoz releváns körülmények tisztázása követelményének, annak eredményeként pedig kizárólag arra a következtetésre juthatott volna, hogy nem szabható ki bírság, vagy a bírságalap összegét jóval több, mint 10%-al kellett volna csökkenteni, mint ahogyan azt a Határozat 309. bekezdése tartalmazza. A Közlemény2 egyéb szempontok figyelembe vételére is utal, amely esetében a hivatkozott, Lengyel Verseny- és Fogyasztóvédelmi Hatóság előtt DDK-403-26/13/MBM ügyszámon folyamatban volt ügye és annak eredménye. A megtett lépéseit a Közlemény2 26. bekezdésével összhangban nem megfelelően értékelte a határozat 290. pontjában, s a jelen ügyben is olyan probléma orvoslása érdekében járt el a kétszeres átváltás elkerülése érdekében, amelyre sem neki, sem a fogyasztóknak ráhatása nem volt. Azt, hogy mindent megtett a fogyasztó panaszok kezelése érdekében nem nyert megfelelő értékelést a Közlemény2 24. bekezdése ellenére. Úgyszintén a tevőleges jóvátételt a Közlemény2 20. bekezdése alapján értékelni kellett volna, ami szintén elmaradt. A kötelezettségvállalásai nem megfelelő értékelését is vizsgálatát igazolja, hogy a határozat terjedelme ellenére annak mindösszesen 2 oldala foglalkozik a bírságotra figyelembe vett tényezőkkel.

Az előkészítő irataiban a felperes az alperes saját gyakorlatához való viszonyulása kérdésében kifejtette, hogy a súlyosító körülmények (Vj-177/2004/28. és Vj-10/2005/17. számú határozatok) mellett az alperes enyhítő körülményként veszi figyelembe a tényt, ha olyan magatartás tekintetében állapít meg jogsértést és szab ki bírságot, amelyet korábban sem az alperes, sem az Európai Bizottság nem talált jogsértőnek. Álláspontja szerint a generális prevenció lényegi célja (ahogy a Közlemény2 4-5. bekezdésben utal rá) nem lenne megvalósítható, amennyiben döntései, és még hangsúlyosabban az egyes kereskedelmi gyakorlatok jogszerűségének vagy jogszerűtlenségének megítélésével összefüggő megfontolások és értékelési szempontok ne lennének közvetlenül irányadóak a piaci szereplők számára. Alperes még kötelezettségvállalással zárult ügyben (Vj-140/2007/79.) is elismerte, hogy a kötelezettségvállalások - azok elfogadása esetén - képesek arra, hogy iránymutatásul szolgáljanak a versenytársaknak. Az alperesi gyakorlat követésének alperes általi minősítése ellentétes lenne az alperes, mint piacsabályozó saját céljaival is, amelynek

hiányában a piaci szereplők alakíthatják az elvárásoknak megfelelően az eljárásukat. Érthetetlennek találta, hogy a TEVA (Vj/75/2012.) ügyével való nagyfokú hasonlóság ellenére miért nem alkalmazta az alperes a kötelezettségvállalások elfogadását, ugyanis az általa hivatkozott körülmények, a bevezetett változtatásokkal járó terhek (anyagi és egyéb) esetében vizsgálat nélkül maradtak, anélkül végzett összehasonlítást. Az alperes saját gyakorlatához való hozzáállásának kettőssége (másként értékeli azt a kötelezettségvállalások, és másként a bírságolásnál figyelembe vett szempontok körében) is igazolja, hogy a esetben a hivatkozott jogszabálysértések megállapíthatóak és a megváltoztatási jogkör gyakorlásának van helye. További előkészítő iratában kiemelten hangsúlyozta, hogy a hivatkozott ügyek közül a Vj/75/2012. számú ügyben - az alapul fekvő tényállás különbségét nem vitatva - a felajánlott kötelezettségvállalások értékelése szempontjából releváns tényálláselemek illetve értékelési szempontok megegyeznek. Erre tekintettel az eltérésre okot adó indokairól is számot kellett volna adnia döntése indokolásában. Ismételten hangsúlyozta, hogy az alperes a Közlemény2-ben foglaltakra hivatkozhat ugyan, de az nem mentesíti azon kötelezettsége alól, hogy a Pp. 339/B. §-ában foglaltakra figyelemmel a határozati döntésének megfelelő indokát adja, azon keresztül a mérlegelése és annak levezetése okszerű indokát adja. A határozat 289. pontjában rögzítettek nem fogadhatóak el, e határozati megállapítás kizárólag a tényállás nem megfelelő feltárásának eredménye.

Az alperes ellenkérelmében, fenntartva a határozatában foglaltakat, a felperes valamennyi kereseti kérelmének elutasítását. Kifejtette többek között, hogy az Önkéntes Kötelezettségvállalásként megnevezett intézkedés-csomag valójában nem minősíthető a Tpv. 75. §-a szerinti kötelezettségvállalásnak, de a felperes által alkalmazott intézkedéseket ugyanakkor mint egyértelműen a versenyfelügyeleti eljárással összefüggésben hozott proaktív módosításokat, intézkedéseket enyhítő körülményként figyelembe vette. A Ket. 50. § (6) bekezdései nem sérületek, annak alapján a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelte, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapította meg a tényállást, így a felperes érveit mind a kötelezettségvállalás elfogadhatóságával kapcsolatban, mind a bírság összegének meghatározásakor, mérlegelése során a felperes javára is figyelembe vette. Nem volt jogszabályi kötelezettsége a felperessel a kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos egyeztetéseket folytatni, illetve nem volt kötelezettsége ezek elfogadása sem, mérlegelési jogkörében eljárva döntött arról, hogy felperes esetében nem alkalmazta a Tpv. 75. §-ában foglaltakat, erre jogszabályi kötelezettsége sincsen. Érdemben értékelte a felperes kötelezettségvállalási nyilatkozatát, e körben indokolási kötelezettségének teljes körűen eleget tett, álláspontját a határozata 287-293. pontjaiban részletesen ismertette, felsorolta a döntése során figyelembe vett tényezőket. E mérlegelési jogkörében eljárva, a mérlegelésben szerepet játszó szempontok és tények bemutatása után jutott arra a meggyőződésre, hogy a tényállás teljes körű tisztázásához és az adott kereskedelmi gyakorlat minősítéséhez fűződő, valamint a prevencióhoz kötődő közérdek a kötelezettségvállalás elfogadásával elérhető előnyöknél nagyobb súllyal bír. A saját gyakorlatának nem megfelelő eljárásra vonatkozó kifogások körében kifejtette, hogy megítélése szerint az, hogy egy kötelezettségvállalás az adott ügyben előzetesen azonosított problémákra reflektál, nem öncélú és nem független az adott versenyfelügyeleti eljárás tárgyától, a kötelezettségvállalás minimális tartalmi feltételeinek egyike, „sine qua non”-ja, e nélkül szóba sem jöhetne az adott kötelezettségvállalás konkrét elemeinek vizsgálata. Önmagában ez azonban nem alapozza, alapozhatja meg a kötelezettségvállalás hatóság általi elfogadását és emellett mérlegelni kell az számításba jöhető egyéb körülményeket is, amit egyébként mindkét felperes által megjelölt ügyben (Vj/100/2014., illetve a jelen Vj/66/2014. számú eljárás) megtett. Kiemelte a Közlemény1

36. pontjának *d)* alpontjára utalással, hogy csak kivételesen indokolt esetben fogadja el a kötelezettségvállalási nyilatkozatot a felperes esetében is fennállt körülmény (jelentős súlyú a kereskedelmi gyakorlat, mivel jelentős számú fogyasztót érintett) megléte esetén. Hangsúlyozta, hogy nem fogadta el a felperes kötelezettségvállalási nyilatkozatát, ám azt a felperes együttműködési szándékának megerősítése körében értékelte, ahogyan a felperes által végrehajtott egyes módosításokat is.

A bírágkiszabás szükségességéről és annak szempontjairól a felperesi észrevételekre is reflektálva a határozat 299-309. pontjaiban reagált részletesen. A Közlemény2 13. pontjára tekintettel volt a bírág alapösszegének meghatározása során, és Közlemény2 9. pontja szerinti gyakorlatának is megfelelően a felpereséhez hasonló esetekben az 5%-ot meghaladó mértékű bírág kiszabása nem szokásos, ezért a felperes vonatkozásában is hazai nettó árbevétel negyede 3%-át tekintette a bírág alapösszegének. Az enyhítő és súlyosító körülmények vonatkozásában a keresetlevelének 2.2.2.2. pontjában (16. o.) sérelmezett két (közepes enyhítő) körülmény nem minősülhetett kiemelt jelentőségű enyhítő körülménynek. Fenntartva határozati érvét, kifejtette, hogy Közlemény2 20. bekezdése szerinti helyreigazításnak és kompenzálásnak a felperesi önkéntes változtatások, amelyek alapvetően a jövőre nézve nyernekel értelmet, és nem a múltbeli jogsértés „helyretételét” célozzák, nem feleltethetőek meg, és Közlemény2-ből sem következik az ott hivatkozott körülmények jelentős enyhítő tényezőként való figyelembe vétele szükséges lenne. A felperes által hivatkozott lengyel esete valójában enyhítő körülmény, amelyet a fentieknek megfelelően határozatában a felperes iratellenes megállapításaival ellentétben értékelt és figyelembe vett. Sem a jogszabályok [pl. Tpvt. 78. § (3) bekezdés, Pp. 339/B. §, Ket. 72. § (1) bekezdés *e)* pontja], sem a bírágási jogalkalmazási gyakorlat nem támaszt mennyiségi követelményeket a döntés szakszerű, alapos indokolásához. Az, hogy adott ügyben milyen részletezettségű határozat szükséges, egyedileg, az ügy sajátosságaihoz mérten dönthető csak el. Megítélése szerint a felperes a bírágösszeg meghatározása tekintetében sem tudott jogsértést igazolni. Nem állította, hogy a kiszabott összeg meghaladná a törvény szerinti maximális mértéket, nem hivatkozott olyan körülményre, amelyet indokolatlanul vett volna súlyosító tényezőként figyelembe, és olyan szempontot sem jelölt meg, amelyet a mérlegelésnél elmulasztott volna figyelembe venni.

Észrevételeiben hangsúlyozta, hogy korábbi határozatait elveiben irányadónak tekinti, de minden ügy egyedi sajátosságait is értékelnie kell, ami a Ket. 50. §-ában foglaltakkal is összhangban áll. Egyébként egyedi mérlegelést igényel, hogy kért ügy esetében szó lehet-e analógiáról. Míg saját megközelítése azon alapul, hogy az általános mértékül szolgáló közleményekből indul ki, addig a felperes konkrét eseti döntésekre, azonban a konkrét ügyekben megállapított egyes elemeket, a Ket. 50. §-ára is figyelemmel, nem lehet elkülönítetten értékelnie. A felperes kötelezettségvállalását nem a felperes által hivatkozott és kiemelt két körülményre alapítottan, és nem is a felperes által kiemelt módon utasította el, ezzel ellentétben áll a határozat 288-289. pontjaival. Az adott ügyben mérlegelt és annak alapján jutott arra, hogy a közérdeket jobban szolgálja az, hogy a tisztázott tényállás alapján a jogsértést állapítsa meg. Korábbi gyakorlatát, az azzal való összevetést csak a felperesi keresetben kifejtettek tekintettel végezte el az ellenkérelmi nyilatkozatában.

A felperes keresete az alábbiakban kifejtettek szerint nem alapos.

A bírág a keresettel támadott alperesi határozatot a Ket. 109. §-a, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 324. § (2) bekezdés *a)* pontja és 339/A. §-a értelmében a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján, a

kereset és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, a tényállást a peres felek nyilatkozatai, az általuk csatolt okirati bizonyítékok, továbbá a közigazgatási és peres iratok tartalma alapján állapította meg.

A Legfelsőbb Bíróság (Kúria) Közigazgatási Kollégiumának 1/2011. (V. 9.) KK véleménye szerint a fél a közigazgatási szerv határozatának felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozva kérheti; a keresetében anyagi és eljárási jogszabálysértésre hivatkozhat, és arra is, hogy a határozat meghozatalakor az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték. Ezekben a perekben a bíróság elsősorban azt vizsgálja, hogy a határozat megfelel-e az anyagi jogszabályoknak. Önmagában eljárási jogszabálysértés miatt azonban csak akkor van helye a határozat hatályon kívül helyezésének, ha az eljárási jogszabálysértés a döntés érdemére is kihatott.

A bíróság mindenképp rögzíti, hogy az ítélet indokolásában megjelölt felperesi gyakorlat vonatkozásában annak Fttv. szerinti értékelését végezte el az alperes a határozatában, arra a megállapításra jutva, hogy a felperes megtévesztette a fogyasztókat, az Fttv. 6. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző magatartást tanúsított, megsértve ezáltal az Fttv. 3. § (1) bekezdésében rögzített tilalmat. A felperes kereseti indokolásában az alperes vizsgálat tárgyává tett, 2012. februárjától a 2015. novemberig bekövetkezett változásokig tanúsított kereskedelmi gyakorlatára vonatkozó megállapítás vonatkozásában anyagi jogi jogszabálysértésre nem hivatkozott, az alperesnek az e körben tett ellenkérelmi hivatkozásaira -amely az esetleges keresetváltogatás tilalmára hívta fel a figyelmet- csak arról nyilatkozott, hogy e körben tett előadásának hiánya nem jelenti, hogy az alperes határozati döntését, a magatartása minősítését elfogadná, ugyanakkor csak a két mérlegelési jogkörben hozott döntésrész vonatkozásában hivatkozott jogszabálysértésre, ezek között eljárásjogi jogszabálysértésként a tényállás-tisztázási kötelezettség nem megfelelő teljesítésére és annak eredményeként a tényállás nem megfelelő megállapítására hivatkozott, mely összefüggéseket tekintve végül, sorrendiségét tekintve az elsőként hivatkozott, és logikai sorrendben is elsőként tárgyalandó jogszabálysértésre, a Tpv. 75. § (1) bekezdése szerinti mérlegelési jogkör nem megfelelő gyakorlására vezetett a felperes szerint. Mindezek okán a bíróság arra a megállapításra jutott, hogy a határozatban sérelmezett időtartamon belüli magatartása vonatkozásában tett alperesi megállapítást érdemben nem vitatta, az annyiban nem érintett a keresettel, hogy a felperes a bekövetkezett változás és változtatásokkal együttes állapot megfelelő vizsgálatának elmaradását sérelmezte, és ekként hivatkozta a tényállás-tisztázási kötelezettség sérelmét. Ezzel összefüggésben rögzíti a bíróság, hogy az alperes lehatárolta a vizsgálat tárgyát, a felperesi gyakorlatot csak 2015. novemberéig tartó részében minősítette az Fttv. rendszerében. A Tpv. 75. § (1) bekezdése szerinti döntési jogkör gyakorlásához figyelembe veendőként megjelölt későbbi magatartása nem képezte az alap megállapítás tárgyát, elhatárolásra lehetőség van. Mivel kifejezetten nem vitatta a határozatnak a magatartását több nyilatkozatában foglaltaknak a részletes közlésével történő, tényállást ismertető részét, s nem tett e körben tényállítást, melyből mégis arra lehetne következtetni, hogy a 2015. novemberében bekövetkezett változást megelőző időszakra nézve rögzítettek is vitatná, így e vonatkozásban a Ket. 50. § (1) és (6) bekezdéseinek sérelmére hivatkozás nem állapítható meg.

A felperes elsődlegesen és hangsúlyosan hivatkozott a Tpv. 75. § (1) bekezdése szerinti mérlegelési jogkör gyakorlásához kapcsolódó jogsértésre, e jogkör megfelelő gyakorlásához szükséges tényállás-tisztázási kötelezettség sérelmére. Rögzítendő az iratok áttanulmányozása alapján, hogy az alperestől az eljárás során, a versenytanács által tartott tárgyalást megelőzően sem kapott arra

felhívást, hogy kötelezettségvállalásokat tegyen, a felperes azt saját elhatározása és belátása alapján döntötte el és munkálta ki, majd juttatta el alperes részére. A Felajánlott Kötelezettségvállalások megismerését követően sem kapott arra vonatkozó tájékoztatást, hogy a felajánlott kötelezettségvállalásaira tekintettel az alperes azt mérlegelte volna, hogy esetében nem a jogsértés megállapítása és szankcionálása, hanem a Tpvt. 75. § (1) bekezdése szerinti döntéshozatalt fontolgatná. A versenytanács tárgyalását követően következett be a felperes jegyértékesítő rendszerének, a honlap releváns elemeinek változása. Mivel ez a vizsgált magatartás szempontjából releváns volt, ezért kapott felhívást a felperes arra, hogy mutassa be a változtatásokat. A felhívás azonban csak a szankcionált magatartásban bekövetkezett változás mibenlétének tisztázását célozta. E tervezett, majd tényleges változásokat a felperes mutatta be egyrészt a Felajánlott, majd a megvalósított Önkéntes Kötelezettségvállalások révén. Részletes leírást, adatokat erre nézve a felperes közölt részben magától, a változtatások tekintetében pedig alperesi felhívásra. Mindaz, amit a felperes a Felajánlott Kötelezettségvállalások keretében a foglalási rendszere keretében az alperesi vizsgálat nyomán megváltoztatandóként értékelt, és amit végül magától vezetett be, az az alperes számára a felperesi, részletes tájékoztatás folytán ismertté vált. Nem maradt ezért olyan lényeges tény, körülmény, amely a jogsértőnek minősített magatartás, illetőleg a megszüntetett eljárásrész tárgya szempontjából releváns volt, és az alperes előtt ne vált volna ismertté. Az, hogy az alperes a Tpvt. 75. § (1) bekezdése szerinti széleskörű mérlegelési jogkörét gyakorolva arról döntött, hogy a fogyasztók megfelelő tájékoztatását jobban szolgáló tényállás-tisztázás, jogsértés megállapítása és az ezzel járó publicitás okán a felperes esetében nem él a Tpvt. 75. § (1) bekezdése szerinti jogkörével, eleve behatárolta, hogy az opportunitás elve mentén folytatott eljárásban mi minősült tisztázandóként a tényálláshoz. Mivel a jogsértés határozati megállapítása mellett döntött, a sérelmezett magatartást kellett feltárnia. Ehhez tartozott annak időbeli kiterjedtségének vizsgálata, amit azáltal tisztázott megfelelően, hogy az eljárás alatt figyelemmel kísért a felperesi jegyértékesítő rendszert érintő változásokat, s mivel olyan fokú változást észlelt a tényállás tisztázása révén, amely a sérelmezett gyakorlat tulajdonképpen megszűnését idézte elő, annak megfelelő szem előtt tartásával a felperessel szemben hozott határozatban kifejezetten megjelölte a jogsértés időtartamát, s azt már a határozathozatal idején, mint módosítás előtti, múltbeli gyakorlatot értékelte. Az, hogy felperes jelezte kötelezettségvállalási szándékát, nem teremtett jogszabályi kötelezettséget alperes számára, hogy éljen a Tpvt. 75. § (1) bekezdése szerinti lehetőséggel, annak helyénvalóságát ugyanis az alperes hatáskörébe utalt mérlegelés dönti el. E mérlegelési jogkörben hozott határozattal szemben támasztott követelményeket az alperes helytállóan hivatkozta, a bíróság csak megerősíti, hogy valamennyi hivatkozott eseti döntésben kifejtett jogértelmezést osztja, különös figyelemmel a 2.K.31.696/2013/5. számú ítéletben kifejtettekre, amely egy esetleges jogsértés megállapítása esetére is rámutatott a helyes irányra azzal, hogy megalapozatlanság megállapítása esetén is az alperesi hatáskör nem vonható el a megváltoztatási jogkör gyakorlásával.

A kötelezettségvállalás el nem fogadásának indokait az alperes a határozata 287-293. pontjaiban rögzítette. E döntését az alperes az időrendiséget tekintve a felperes által tett felajánlás megismerését követően hozta meg. Ekkor az alperes azt mérlegelte, hogy a fogyasztók milyen köre volt érintett mindazon, már bizonyítékokkal alátámasztható felperesi jogsértő gyakorlat által, amelyet az alperes a felperes által eszközölt változtatásokat megelőzően az eltiltás jogintézményével kívánt volna kezelni. Ez a mérlegelési helyzet, amelyben az alperes volt, megállapítható a határozat indokolásából. A határozat 288. pontjának negyedik francia bekezdésében állapította meg az alperes a felperes által sem vitatottan, hogy a Közleményl 36. pontja *d)* alpontja értelmében a gyakorlat

nagyszámú fogyasztót érintett. A vitatott felperesi gyakorlat megfelelően tisztázott és bizonyítható volt, és nem vitathatóan felpereshez kötődött, a magyar nyelvű jegyfoglalási oldal működése során valósult meg, s a helyzet orvoslása több irányú és több ponton megjelenő, a változtatások szisztematikus és koherens bevezetését igényelte volna. Az adott helyzetben a hatóság tehát mérlegelt a határozatban is bizonyított tényállás alapján megállapítható, nagyszámú fogyasztót elért jogsértés szankcionálásához fűződő közérdek hatékony védelme és a felperes által felajánlott, a vitatott gyakorlat által megvalósult magatartásának a jogszabályi rendelkezésekkel való összhangba hozatala között. A jogsértés megállapításához és a felperes szankcionálásához fűződő közérdek összetett fogalom, generál és speciál-prevenációs elemeket tartalmaz, amelyeket azonban általánosságuk és állandó voltak okán szükségtelen tovább elemezni egy határozatban. Az ezzel szembeállított, mérlegelendő körülmény, hogy a megtett felajánlás alkalmas-e a jogsértés megfelelő kezelésére is akkor, ha az már nagyszámú fogyasztót ért el, az alperes egyedi mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, és úgyszintén a közérdekhez kapcsolódik. A határozat e pontjait nem lehet elkülönítetten kezelni a határozat indoklásától. Az, hogy a felperes vonatkozásában mit talált jogsértő gyakorlatnak, azt a jelen ítéletben is összefoglalt tényállás szerint állapította meg határozatában az alperes, míg a felperesi felajánlást, mint amelyet a felperes a probléma orvoslására alkalmasként hivatkozott, szintén számba vette a határozat indokolásában. mindezek összevetésével állapította meg, hogy a felperesi honlap jelentős változtatása lenne indokolt, amelynek pontos tartalmi elemeit nem határozta meg, ami azonban már mérlegelési jogkörben hozott döntésének eredménye. Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a Tptv. 75. § (1) bekezdése széleskörű mérlegelési jogkört biztosít számára a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadása vagy elvetése tekintetében. A bíróság értékelése szerint e döntési jogkör gyakorlásához szükséges, releváns körülmények, tények tisztázása nem maradt el, az alperes a felperes által rendelkezésre bocsátott valamennyi információt, adatot értékelésbe vont, amikor arról döntött, hogy közérdeket az szolgálja jobban, ha a jogsértő gyakorlat vonatkozásában a tényállást megfelelően tisztázza és megállapítja határozatában, hogy annak mely elemei nem egyeztethetők össze az Fttv. követelményeivel. Az, hogy a felperes az érintett gyakorlatát önként módosította, e körben nem volt értékelhető, a Tptv. 75. § (1) bekezdése szerinti mérlegelési jogkör az alperesi hatóságra van telepítve, így az eljárás alá vont azt a felajánlott, de el nem fogadott, önkéntesen végrehajtott vállalások révén nem befolyásolhatja és e magatartása utóbb sem nyerhet olyan értékelést, mint amely megalapozná az arra való hivatkozását, hogy az alperes a Tptv. 75. § (1) bekezdése szerinti jogkörét nem megfelelően gyakorolta volna. Az utóbb önkéntesen végrehajtott felajánlások a bíróság kiszabása szempontjából értékelést nyertek, továbbá azáltal is, hogy a Tptv. 75. § (1) bekezdése szerinti mérlegelési tevékenységet követően a felajánlások önkéntes teljesítésével megfelelően értékelte az alperes, hogy a jogsértés megállapítása mellett az eltiltás már szükségtelen, a gyakorlat megváltozott, ennél fogva csak a felperes által szintén vitatott bírságolás jogalapja maradt fenn, továbbá a változtatások egy további része a megszüntetett eljárásrészrel érintett kérdéseket kezelte, amelyek ekként rendezést nyertek. A felperes javára az önkéntes változtatásokat az együttműködés körében lehetett értékelni, amire az alperes helytállóan hivatkozott.

A felperes az alperes számos eseti döntését hivatkozta a kötelezettségvállalások elfogadása köréből, azonosítva azokban egy olyan többes követelményrendszert, amely álláspontja szerint az esetében is megvalósult. Előzetesen rögzítendő e körben, hogy a felperes által az alperesi gyakorlatból azonosított követelmények olyan általános és absztrakt feltételek, amelyek valóban lényegi magvát adhatják egy felajánlásnak, annak azonban nem csak a maga általánosságában, de részleteiben és

következésképpen is e követelményeknek szükséges megfelelnie azon túlmenően, hogy a feltárt egyedi problémákra egyediesített és alkalmas válaszokat ad. Valóban a lényegét adja a kötelezettségvállalásoknak az, hogy az probléma megoldásra koncentrált és ne öncélú legyen, ezt mint lényegi követelményt az alperes megfelelően hivatkozta. A felperes által hasonlóként hivatkozott ügyek a hasonlóságok ellenére, részletkérdéseiben egyediek, nem vetíthető ezért az alperes hivatkozott eljárásai a tárgyi határozattal érintett eljárására egy az egyben, mert figyelemmel kell lenni a jogsértés mibenlétére, kiterjedtségére, annak anyagi vonzatára, arra, hogy mi szolgálja a közérdeket jobban mindezek tükrében: az, hogy a jogsértés nyerjen megállapítást annak jogkövetkezményei levonásával és mindez publicitást nyerve orientálja az érintett fogyasztói piacot, vagy mindezek nélkül, a jogsértést súlyát és kiterjedtségét enyhítő körülmények okán is, elegendő csak a jogsértő gyakorlat orvoslása. A visszaesőnek minősülés esetén a felperes kivételre mutató példaként hivatkozta a Vj/75/2012. számú ügyet. Az alperes ellenkérelmi nyilatkozatában számot adott az adott eset lényeges eltéréseiről, amely a felperes által további beadványaiban hivatkozott azonosságok ellenére is megalapozottá tette azt, hogy nem lehet szó tényállás és jog-azonos ügyekről, ennél fogva az alperes következtelen jogalkalmazási gyakorlatáról sem. Általánosságban megjegyzendő, hogy a hatósági jogalkalmazó szerv gyakorlata nem teremt hivatkozási alapot a konkrét alperesi határozat felülvizsgálatára irányuló eljárásban. A határozatban értékelt egyedi körülmények okán e körülmények egyedi és eseti értékelésének nem megfelelő voltát kell igazolni az irányadó jogi szabályozás nyújtotta keretrendszerben, s nem a hatósági gyakorlatból azonosított vagy ekként hivatkozott követelményrendszernek való meg nem felelést. A jogsértő gyakorlat megváltoztatásával járó jelentős időbeli és anyagi ráfordítás a felperes által közölt felajánlás, majd rövid időn belül önként megvalósított módosítás nagymértékben eltér a Vj/75/2012. számú ügyben jogsértőnek talált gyakorlat elemeit érintő változtatás és önként vállalt reparációtól, ami a két ügy összevetésének szükségességét nem tette megalapozottá.

A felperes a bíróság kiszabásához kapcsolódó döntésrész és ehhez folytatott eljárás releváns része vonatkozásában is jogsértésre hivatkozott. A felperes a bíróság összegének meghatározásához kapcsolódó döntési jogkör vonatkozásában helytállóan hivatkozta az irányadó bírósági gyakorlatot, s ahhoz kapcsolódóan az e mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási döntéssel szemben támasztott követelményeket, amelyeknek meg kell felelnie a határozatnak a jogszerűség követelménye alapján.

A bíróságot a ténylegesen elkövetett jogsértés súlyához, jellegéhez, valamint az adott ügyben feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez igazodóan, mérlegeléssel kell kiszabni, aminek főbb szempontjait - példalózó jelleggel - a Tpv. 78. § (3) bekezdése határozza meg. Ennek értelmében a bíróság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg. Az alperes az idézett jogszabályhely alapján köteles mérlegelni, melynek során figyelembe veheti a bíróságszámítás körében kiadott Közlemény2-t, amely az egyes szempontok szerinti súlyozásban nyújt támpontot a bíróság kiszabása során. A bíróság, amely jogszerűségi felülvizsgálatot végez, a kiszabott bíróságösszeget a jogszabályoknak való megfelelés tekintetében vizsgálja felül, e jogszabályok pedig a perbeli esetben a Tpv. fent megjelölt paragrafushelye, és a

Pp. 339/B. §-a. Az alperesnek tehát a Tpvt. 78. § (3) bekezdésében meghatározott szempontok közül azokat kellett megjelölnie, és indokolnia, amely szempontok enyhítő, vagy súlyosító relevanciával bírtak, és ezen mérlegelési szempontok érvényesítése alapján kellett vizsgálni, hogy összességében a kiszabott bírság nem haladja-e meg a törvényben meghatározott, maximálisan kiszabható bírságösszeget.

Amint arra az alperesi is hivatkozott, csak bírságenyhítő tényező lehet, ha a megállapított jogsértéssel érintett (vállalkozás) a gyakorlatát utóbb megváltoztatja, de nem alapozza meg a bírság kiszabásának mellőzését pusztán azon az alapon, hogy jogsértő gyakorlatával felhagyott. A már megvalósult jogsértést, annak közigazgatási jogi szankciója célját, s e körben akár generális prevenció szükségét szem előtt tartva lehet azt értékelni, ha és amennyiben a jogi szabályozás e tekintetben valamely megoldás folytán eltérést enged, mint az alperes érintett eljárásában a Tpvt. 75. § (1) bekezdése. A jogsértő gyakorlattal való felhagyás elsődleges súlyt a Tpvt. 75. § (1) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörben kaphat az olyan eljárásokban, mint a perbeli, de a jogsértés megállapítása és bírságolás mellett való döntés esetén csak a bírság összege megállapítását befolyásoló tényezőként jöhet már számításba.

Az alperes a bírságolás mellett szóló döntését a felperes azzal összefüggésben vitatta, hogy az a Tpvt. 75. § (1) bekezdéséhez kapcsolódó jogsértés folytán eleve indokolatlan volt. A már kifejtettek szerint a Tpvt. 75. § (1) bekezdéséhez kapcsolódóan a bíróság a felperesi keresetet megalapozatlanként értékelte, ennél fogva e felperesi hivatkozás sem alapos. A felperes nem vitatta a bírságösszeg számításához kiindulásként használt alapösszeg, erre vonatkozó hivatkozás a keresetben nem volt azonosítható.

Az alátámasztottként értékelt együttműködési szándék, továbbá a jogsértő magatartás jelentős módosításának tényét az alperes közepes enyhítő körülményként vette figyelembe. Az ezzel szemben közölt felperesi kifogások nem megalapozottak. Helytálló volt ugyanis az az alperesi értékelés, hogy a versenyfelügyeleti eljárás kései szakaszában, a versenytanács tárgyalását követően, az határozat megszüvegezése idején került sor a tényleges változtatásokra. A már kifejtettek szerint erre akkor került sor, amikor az alperes döntött afelől, hogy felperessel szemben jogsértést állapít meg és alkalmazza a szükséges jogkövetkezményeket, amire abból is következtetni lehetett, hogy a megvalósított változásokra vonatkozóan adatokat kért, s nem a kötelezettségvállalások megfelelőségéről egyeztetett. Ekként meghatározható, valóban kései eljárási szakaszban került arra sor. A Közlemény² alapján sem azonosítható, hogy a jövőre nézve bevezetett változtatások reparációként lennének minősíthetőek, azok csak jövőre nézve vezettek változáshoz. Tevőleges jóvátételre a felperes a megszüntetett eljárás tárgya (kétszeres átváltás problematikája, fogyasztói panaszok) tekintetében hivatkozott, a megállapított jogsértéssel érintettek vonatkozásában azonban nem, így nem volt még mit a felperes javára értékelni a szankcionált magatartással összefüggésben. A bírság kiszabása esetén a Közlemény² is értékelési szempontként hozza be a felperes korábbi, megállapított jogsértéseinek értékelését, amelyre a felperes esetében sor került, ezzel összefüggésben az értékelésbe vonással szemben olyan ellenérvet a felperes sem közölt, amely a bírságösszeg megállapítását megalapozatlanná tette volna, a hivatkozott körülmény egyébként a felperes nyilvános határozatai alapján is ellenőrzést nyert. Hasonlóan tényszerű megállapítás, hogy a megállapított jogsértés már jelentősnek minősíthető időtartamon belülre esett. A felróhatóság körében pedig értékelést nyertek a változtatások, kiemelve azt is, hogy azokra a határozat

meghozatalát közvetlenül megelőzően került sor. Ez a már kifejtettek okán ténszerű megállapítás volt. Az alperes banki átváltásokkal is összevetette - semleges időszak alapulvételével - a felperes által alkalmazott átváltási rendszert. A felperes ígérete az esetek egy részében valóban kedvezhetett a fogyasztóknak, azonban a nem megfelelő tájékoztatás folytán ez előre nem látható és nem befolyásolható körülményeken (banki átváltások időigénye alatt bekövetkező átváltás érintő változás) is múlt, helytálló értékelést nyert ezért, hogy ez csak kisebb enyhítő körülmény lehet. Arról, hogy a felperes által a bíróság kiszabásához figyelembe venni és értékelni ajánlott körülményeket az alperes miért nem fogadta el, arról az alperes a határozata 306. pontjában részletesen számot adott, okszerű megállapításokat téve. Az iratszerű hivatkozása volt, hogy az érintett fogyasztói kör a releváns árbevétel számítás körében került figyelembe vételre, az kétszeresen nem lehetett figyelembe venni. A piaci versenyhelyzet a piaci viszonyok között nem lehet enyhítő körülmény, a verseny a piac természetes velejárója. Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a felróhatóság az objektív közigazgatási jogi felelősség rendszerében csak meghatározott kérdések tekintetében, így a fogyasztói döntések befolyásolásának szándéka tekintetében nyerhetnek értékelést. A már hivatkozottak szerint a panaszkezelés olyan tárgykörre vonatkozott, amely kérdésben az alperes nem hozott marasztaló határozatot. Az együttműködés a hatósággal pedig alapvető a jogkövető magatartás körében, így külön értékelést nem nyerhet. A bíróság álláspontja szerint felperes a bírságösszeg meghatározása tekintetében nem tudott jogsértést igazolni. Nem hivatkozott alappal olyan körülményre, amelyet az alperes indokolatlanul vett volna súlyosító tényezőként figyelembe, és olyan szempontot sem jelölt meg, amelyet a mérlegelésnél elmulasztott volna figyelembe venni, vagy olyan alapos hivatkozást tett, amely az egyes értékelésbe vont körülmények súlyosító vagy enyhítő foka tekintetében megalapozatlan alperesi mérlegelés eredménye lett volna. Nem állapítható meg, hogy az alperes nem értékelte volna azokat a szempontokat, amelyeket a jogszabály [Tpv. 78. § (3) bekezdés] számára kötelezően előír. E döntését az alperes a Ket. 72. § (1) bekezdés e) pontjának megfelelően megindokolta, illetve a Pp. 339/B. § szerint is döntése jogszerű, mivel a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

A bírság összege megállapítására vonatkozó határozatrész terjedelmével összefüggő felperesi hivatkozás nem megalapozott, önmagában az nem igazolja az alperesi döntés jogszerűtlenségét. Figyelemmel kell továbbá lenni arra, hogy valamennyi értékelt körülmény részletes bemutatása és rögzítése a határozat indokolása más részeiben részletesen bemutatásra kerültek. Ekként a terjedelmi kifogások sem megalapozottak. Az enyhítő vagy súlyosító körülménynek minősülésük különösebb magyarázatot nem igényel, emellett azonban annak fokára vonatkozó megállapítások tekintetében a határozat indokolást közöl, kielégítve a mérlegelési jogkörben hozott döntéssel szemben támasztott követelményeket, a határozatból ugyanis levezethető, hogy a mérték meghatározása miatt vezetett az adott eredményre.

A kifejtettek okán a bíróság a felperesi keresetet nem találta megalapozottnak, ezért azt a Pp. 339. 0 (1) bekezdése alapján elutasította.

A bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés *h)* pontja alapján feljegyzett, Itv. 43. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Itv. 39. § (1) bekezdése szerinti illetékalap utána az Itv. 42. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott mértékkel számított kereseti illeték

megfizetésére kötelezte a bírósági eljárásban biztosítható költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

A bíróság a jogtanácsos által képviselt alperes javára perköltséget kérelmére a Pp. 78. § (2) bekezdés és 77. §-a alapján határozott, a pertárgyérték alapulvételével a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *b*) pontja alapján költséget a 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelve állapította meg, értékelésbe vonva, hogy a felperes beadványaiban foglaltakra vonatkozó észrevételek megtételével felmerült jogi munka díjigénye mekkora, figyelemmel a perben tartott tárgyalások számára.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 340. § (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2016. szeptember 30.

dr. Robotka Imre s.k.
bíró